

USANSOLON ERASO MATXISTEN AURREAN JARDUTEKO PROTOKOLOA

Usansoloko Udala
Ayuntamiento de Usansolo

1. Hitzaurrea	4
2. Helburuak eta oinarriak	5
3. Oinarrizko kontzeptuak	6
3.1. Protokoloan jasotzen diren indarkeria matxistaren moduak	6
3.2. Protokoloa nori zuzenduta dagoen	8
4. Aplikazio eremuak	9
5. Egunerokotasunean gertatzen diren erasoen aurrean jarduteko prozedura.....	10
6. Jai eremuetan jarduteko prozedurak	11
6.1. Indarkeria egoera.....	11
6.2. Sexu eraso egoera.....	12
6.3. Mendekotasun kimikoaren susmoa edo baieztapena	13
7. Erantzun publikoa	14
7.1. Erabakiak nola hartu	15
7.2. Esku hartzen duten agenteak	15
7.3. Jai giroko erantzun publikorako prozedura	16
8. Baliabideak	20
9. Eranskinak – Gida azkarrak	21

1. Hitzaurrea

Usansolotarrantzat lehentasunezko gaia da indarkeria matxistaren prebentzioa eta sentsibilizazioa eta biktimen arretaren koordinazioa. Hori horrela izanik, eta jai espazioak indarkeria matxista pairatzen duten eta horri aurre egiten dioten pertsonentzat ere seguruak ez direla jakinda, jai espazioetako eraso matxisten aurrean jarduteko protokolo bat egiteko beharra sortu da, tokiko beste eragile batzuekin, mugimendu feministarekin eta Usansolon jaiak antolatzeke ardura duten pertsonekin koordinatuta, prozesu osoan haiekin lankidetzan aritu baita.

Dokumentu hori egiteko prozesua hasi aurretik, Udaleko Berdintasun Sailak saio batzuk abiarazi zituen. Saio horietan udalerriko hainbat eragilek parte hartu zuten, prestakuntza eta hausnarketa gune bat eskaintzeko, parte hartzaileak sentsibilizatzeko eta hura egiteko proposamenak egiteko. Protokolo honek udalerriko testuinguru horretan ezagutzen diren eraso matxisten kasuen koordinazioa eta jarraipena gidatuko duen dokumentua izan nahi du.

Usansoloko Udaleko Berdintasun Saila izango da horren buru Usansoloko Talde feministarekin batera, eta, aldi berean, jaietan parte hartzen duten udal arloen eta herriko jai nagusien sektoretako pertsonen bitartez antolatutako mugimenduaren parte hartzearekin.

2. Helburuak eta oinarriak

Protokolo hau abian jartzea funtsezko estrategia baten zati da, eta indarkeria matxistak ulertzeko moduan eta horiei aurre egiteko inplikatzeko moduan sortzen diren aldaketetara egokitzen jarraitu behar du. Hots, urteetan zehar dokumentu honek aldaketak jaso ditzake eta proposamen berrietara egokitu ere. Protokolo honen helburu orokorra baldintza eraginkorrak sortzen laguntzea da, jaietako eraso matxisten aurrean jarduteko modua prebenitzeko eta hobetzeko.

Helburua indarkeria matxistari erantzun kolektibo hobeago bat ematea da.

- Indarkeria matxistari erantzun integrala ematea, herritarrak eta gizarte eragileak lotuz.
- Jarduteko jarraibide komun batzuk izatea, erantzun egokia emanez, biktimen berbiktimizazioa saihesteko.
- Indarkeria matxista jasaten duten pertsonen askatasunekiko errespetuan oinarritutako jaiak eraikitzen laguntzea.

Era berean, biktimak hartzen dituzten langileek biktimei aholkularitza emango dietela bermatuko da. Lehen harrera horretan, biktimak erabilgarri zaion informazio guztia jasoko duela bermatuko da, bere erabakia uneoro errespetatuz eta abian jar daitezkeen prozesu judizialetan zentratu gabe. Izan ere, lehentasuna biktimei arreta ematea izan behar da beti, haien babesa eta haien erabakiekiko errespetua bermatuz. Sexu erasoen kasuan, bermatu beharko da biktima ez dela inola ere bakarrik geratuko, hark eskatzen ez badu.

Giroa estutu nahi den egoeretan ere, ezinbestekoa izango da horrelako erasoen eta jokabideen aurrean zero tolerantzia erakustea, erasotzaileen ekintzak arbuiatuz.

Ez da justifikazioa izango: Alkoholak edo drogek jokabideak desinhibitzen dituzte, EZ dituzte sortzen. Ez da alkohola edo drogak kontsumitu izana erasotzeko justifikazio bat. EZ da, ezta ere, enbarazu egiteko asmorik ez zegoela edo denek egiten dutela esatea, jaiak desfaserako eta kontrola galtzeko gune bat direlako. Erasoa bat beti da eraso egiten duenaren erantzukizuna.

Pertsonak jaiak gozatzeko eskubidea dute. Hori egiteko modu bakar batek ere ez du inoiz justifikatzen eraso, ezta beren jokabideek edo dauden egoerek ere.

Honako kasu hauetan bakarrik joko da adostasuntzat: askatasunez agertu bada, pertsonaren borondatea argi eta garbi adierazten duten egintzen bidez. Jaiak harreman berriak sortzeko espazio bat dira, baina harreman guztiek elkar desiratu behar dute.

3. Oinarrizko kontzeptuak

3.1 Protokoloan jasotzen diren indarkeria matxistaren moduak

Emakumeek gaueko bizitzan eta, zehazkiago, gaueko jaiegunetan jasaten duten indarkeria matxistak urratu egiten du eremu horietan indarkeria matxistarik gabeko bizitzaz gozatzeko eta bizitzeko duten eskubidea. Historikoki, emakumeen presentzia eremu pribatura mugatu da, eta, zehazki, etxera eta etxea mantentzera. Horregatik, gaueko aisialdi guneak, harreman lasaikoak, dibertimenduzkoak eta desira eta plazer urratzaileak adieraztekoak ez dira leku seguruak izan horientzat. Ildo horretan, genero-rol hori urratzea erabakitzen dutenak beren jokabideek epaitzen dituzte eta gizarteko sektore batzuek zalantzan jartzen dituzte.

Era berean, sistema patriarkalak inposatutako gizarte arauetara egokitzen ez diren LGTBIQA+ kolektiboko pertsonen indarkeria matxistaren beste forma batzuk pairatzen dituzte gaueko aisialdiko espazioetan, hala nola jazarpena eta eraso lesbofoboak, transfoboak edo homofoboak, besteak beste.

- Indarkeria matxista:

Indarkeria matxista biktimaren askatasunaren aurka egiten duten larderiako hitzezko edo hitzik gabeko portaera gisa ulertzen da. Indarkeria horren helburua edo ondorioa pertsonen duintasunaren aurka egitea da, bereziki ertsitasunezko ingurunea, apalesgarria, umiliagarria edo iraingarria sortzen denean. Sexu askatasunaren berme integralari buruzko irailaren 6ko 10/2022 Lege Organikoak aldatzen eta zabaltzen duen definizioan oinarrituta, indarkeria matxistaren zentzurik zabalenean definizio hori emateaz gain, protokolo honetan sexu indarkeriari buruzko definizio hauek hartuko dira kontuan:

- Sexu erasoak:

Sexu askatasunaren aurkako ekintzak baimenik gabe, hau da, biktimak ez duenean askatasunez adierazi (...) ekitaldian parte hartzeko berariazko borondatea. Nolanahi ere, sexu erasotzat hartzen dira indarkeria, larderia edo abusua erabiliz biktimaren nagusitasun edo zaurgarritasun egoera batean egiten diren sexu ekintzak, bai eta zentzurik gabe dauden pertsonen aurka egiten direnak eta/edo biktimak, edozein arrazoiengatik, bere borondatea deuseztatuta duenean egiten direnak ere. Sexu eraso gertaera traumatikoa eta mingarria da, zeharka eragiten die biktimei, eta ondorio larriak ditu osasun fisikoan, psikologikoan, sexualean eta sozialean.

- Sexu jazarpena:

Izaera sexualeko hitzezko edo hitzik gabeko portaerak, pertsonen duintasunaren aurka egiteko asmoarekin edo efektuarekin egin nahi ez direnak, bereziki etsaitasunezko ingurunea, apalesgarria, umiliagarria edo ofentsakoa sortzen denean. Jazarpen fisikoa (adibidez, musuak, besarkadak, ukitze bortitzak eta baimenik gabekoak), hitzezko jazarpena (irainak, iruzkin misoginoak edo mespretxuzkoak, etab.) eta hitzik gabeko jazarpena (larderiazko ekintzak eta kontrolatzeko ekintzak, etab.). Baita solasaldiak edo sedukzioak nahi gabe errepikatzea ere, harremana ezartzeko.

- Indarkeria LGTBQA+ fobikoa:

LGBTQA+ fobiak pertsona guztiei eragiten die, eta sexualitateen eta generoen aniztasuna mugatzeko presioa eginez funtzionatzen du. Indarkeria LGTBQA+ fobikoa da diskriminazio horren adierazpenik larriena, eta gerta daiteke, bai kanpoan, bai LGTBQA+ kolektiboaren barruan.

1. **Gorroto-delituak:** "(A) Etsaitasun-ekintza edo arau hauste penal oro, pertsonen edo jabetzen aurkako arau hausteak barne, non biktima, lokala edo arau haustearen helburua aukeratzen den B zatian definitutako talde batekiko lotura, sinpatia, filiazio, babes edo kideztzatik; (B) Talde batek oinarri izan behar du kideen ezaugarri komun batean, hala nola arraza erreal edo pertzepziozkoa, jatorri nazional edo etnikoa, hizkuntza, kolorea, erlijioa, sexua, adina, desgaitasun intelektuala edo fisikoa, sexu orientazioa edo antzeko beste faktore bat." (OSCE, 2003). Protokolo honetan kontuan hartuko dira sexu orientazioagatiko eta/edo identitateagatiko gorroto delituak edo sexu adierazpen generikoagatiko gorroto-delituak.
2. **Transfobia:** Trans pertsonak arbuiazea eta gaitzestea. Modu estrukturalen, hainbat indarkeria mota daude, hala nola patologizazio medikoa eta zuzeneko indarkeria, eraso fisikoak edo isolamendua eragin ditzakeena.
3. **Lesbofobia:** Beste emakume batzuekin afektiboki eta sexualki erlazionatzen diren emakumeenganako arbuioa eta gaitzespena. Bikote horietan sexua ikusezin bihurtzea lesbofobia modu ohikoenetako bat da, baina ez bakarria; izan ere, arau heterosexuala urratzearen aurkako indarkeria matxista mota hori indarkeria sexistaren adierazpenekin integratzen da.
4. **Homofobia:** Beste gizon batzuekin afektiboki eta sexualki erlazionatzen diren gizonak arbuiazea eta gaitzestea. Indarkeria matxista mota hori bereziki oldarkorra izan ohi da beste gizon batzuek zuzenean adierazten

dutenean, eta gainera heteronormatibitateari aurre egiten dioten eta maskulinitate tradizionalaren oinarriak zalantzan jartzen dituzten gizonak arbuiaitzeko karga sinbolikoa izaten du.

5. **Bifobia:** Genero bat baino gehiagoko pertsonekin afektiboki eta sexualki erlazionatzen diren pertsonenganako arbuioa eta gaitzespena. Praktika horiek ikusezin bihurtzea eta barregarri uztea dira erabilitako indarkeria nagusiak.
6. **Intersexfobia:** Sexu anbiguoarekin jaiotzean, sexuen binarismoa eta emakumeen eta gizonen gorputzek nolakoak izan behar duten dioen ideia hegemonikoa zalantzan jartzen duten pertsonen arbuioa eta gaitzespena, ez baita erraza emakume edo gizon gisa kategorizatzea.

- **Sexu baimena:**

Adostasuna dagoela ulertuko da, soil-soilik, kasuaren inguruabarrak kontuan hartuta, pertsonaren borondatea argi eta garbi adierazten duten egintzen bidez askatasunez adierazi denean. Sexu harremanak askatasunez, kontzienteki eta desiratuta izatea onartzea da adostasuna. Pertsona guztiek aukeratzen dute ematea eta edozein unetan ken dezakete. Beldurragatik edo presioagatik baimena ematea ez den esatea. Erresistentziarik ezak ez du esan nahi adostasuna dagoenik.

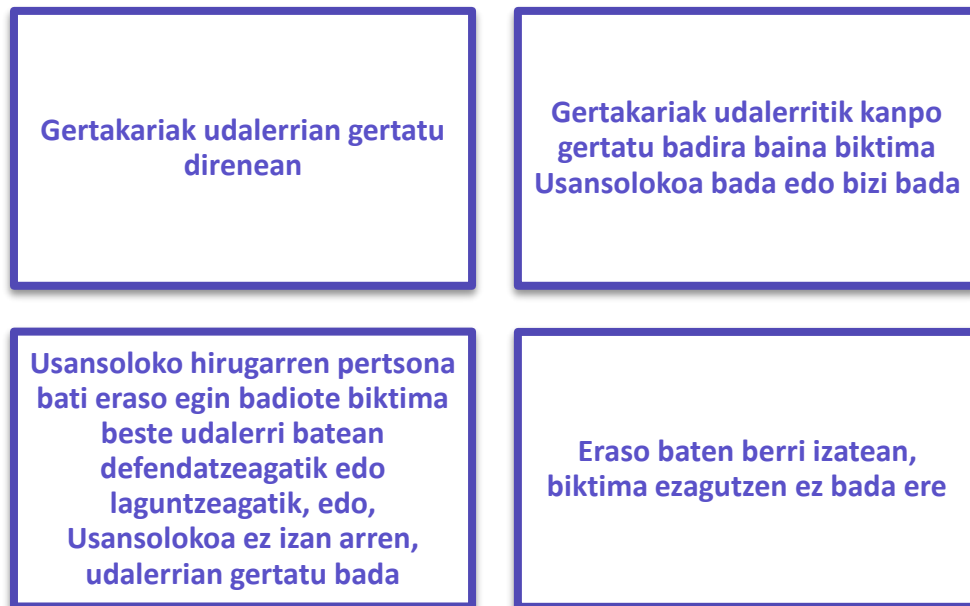
Hauek guztiak kontuan hartuta, Berdintasun Sailak aktibatuko du protokoloa indarkeria matxistako egoera guztietan, edozein izanik ere haren larritasuna, baldin eta, haren ezaugarriak eta inpaktu baloratu ondoren, giza eskubideen urraketa berezitzat jotzen bada.

3.2. Protokoloa nori zuzenduta dagoen

Sexu indarkeria eta indarkeria orokorrean ia gizonek soilik erabiltzen dute, eta indarkeriaren biktima gehienak emakumeak dira. Era berean, maila baxuagoan, beste gizon batzuek egindako eraso matxisten biktima dira gizonak. Beraz, protokolo hau gizonezko erasotzaileen kasuan soilik aplikatuko da. Gainera, aurretik aipatu den bezala, eta kontuan hartuta, LGTBIQA+ kolektiboko pertsonak ere indarkeria matxista hainbat modutan pairatzen dutela, protokolo hori aurreko puntuan aipatutako eraso bat gertatzen denean aktibatzea aurreikusten da, erasoak jasan duen pertsona kolektibo horretako gizon bat edo emakume bat den kontuan hartu gabe.

4. Aplikazio eremuak

Protokolo hau Usansoloko jaietan eta jaietatik kanpo gertatzen diren egunetan aplikatuko da, eraso matxista bat gertatzen denean. Bi kasuetan, protokoloa aktibatzea ezinbestekoa izango da baina ez dute prozedura bera izango; halere, erantzun publikoa betiere bermatu beharko da. Oro har hurrengo egoera hauetan aktibatuko da:

Gauzak horrela, argi geratu behar da erasoak ez direla soilik jai eremuetara mugatzen, indarkeria matxista egunerokotasunean, kalean, etxeetan, lantokietan, komertzio eremuetan, kuadrillen artean... gertatzen da maiz, eta ikusezin bihurtzen dugu gizartetik. Begirada bat, irain bat, ukipen bat, bikote harreman bateko manipulazio psikologikoa... etab. Ez dira kasu aislatuak, sistema heteropatriarkal klasista eta arrazista baten eraginpean daude, eta hauek ere erantzun bat jaso behar dute.

Halaber, Usansoloko jai eremu garrantzitsuak aipatzea eta kontuan hartzea ere ezinbestekoa dugu, izan ere, lehen aipatu bezala, eremu beroak dira erasoak gertatzeko. Hauexek dira urtean zehar ospatzen diren jaietako batzuk: Usansoloko Jaiak / San Andresak (maiatza eta azaroa), Artetako jaiak (uztaila), Gazte Eguna (apirila), Usansolotarren eguna (iraila), Inauteriak (otsaila), Joaldunen Festa (2025eko maiatza), Arimen Gauda (urria), Gabonetako ospakizunak (abendua eta urtarila) etab.

Protokolo hau, herriko jai antolatzaileen artean banatuko den arren, herrira hurbiltzea ere garrantzitsua deritzogu, izan ere, denon erantzukizuna da erasoei aurre egitea, eta momentuan bertan erasoei aurre egiteko kapazak izatea. Hori horrela izanda, dokumentu hau herrian zabalduko da eta ikusgai egongo da usansolotar guztiontzat.

5. Egunerokotasunean gertatzen diren erasoen aurrean jarduteko prozedura

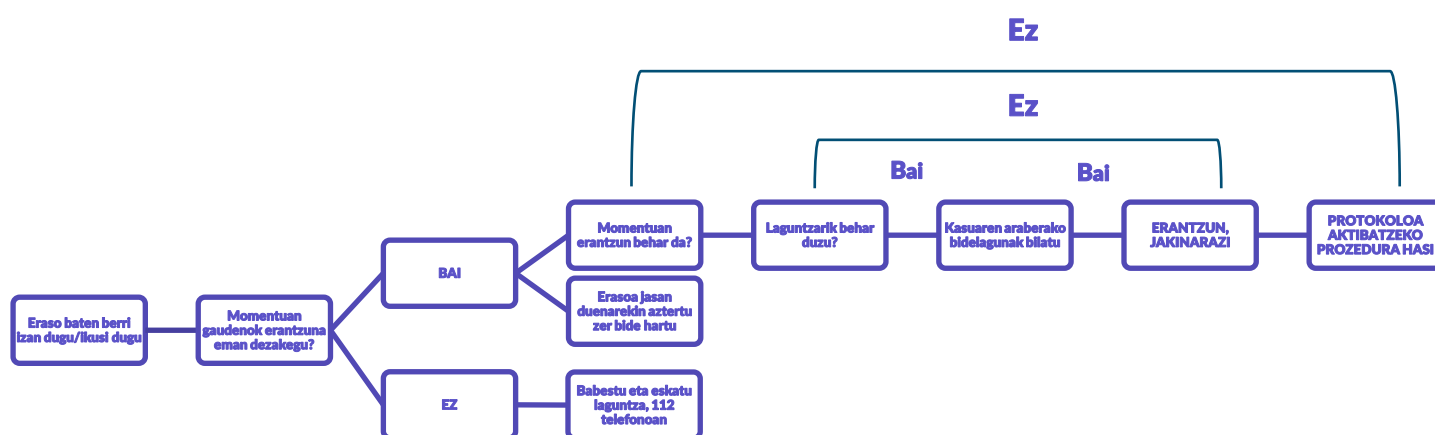
Lehenik eta behin, biktimak argi izan behar du salaketa bere erabakia dela eta inork ezingo du berarengatik ezer erabaki. Hala ere, salaketa egon edo ez, biktima artatzeko prozedimendua nolakoa den denon ezagutza izan beharko litzateke, biktima norbera den edo beste pertsona bat den kontuan hartu gabe.

Biktima norbera dela ohartaraztea askotan zaila bada ere, galdera gauek egin beharko genizkioke gure buruari:

- Bizi izan dudan egoerak beldurra/gaizki/arriskuan nagoela sentiarazi nau?
- Erasotzaileak (ezaguna izan edo ez) deseroso sentiarazten nau?
- Egoera arraroa/lekuz kanpo egon dela sentitzen badut ere eta galduta banago, zerbait gaizki dagoela nabaritu dut?

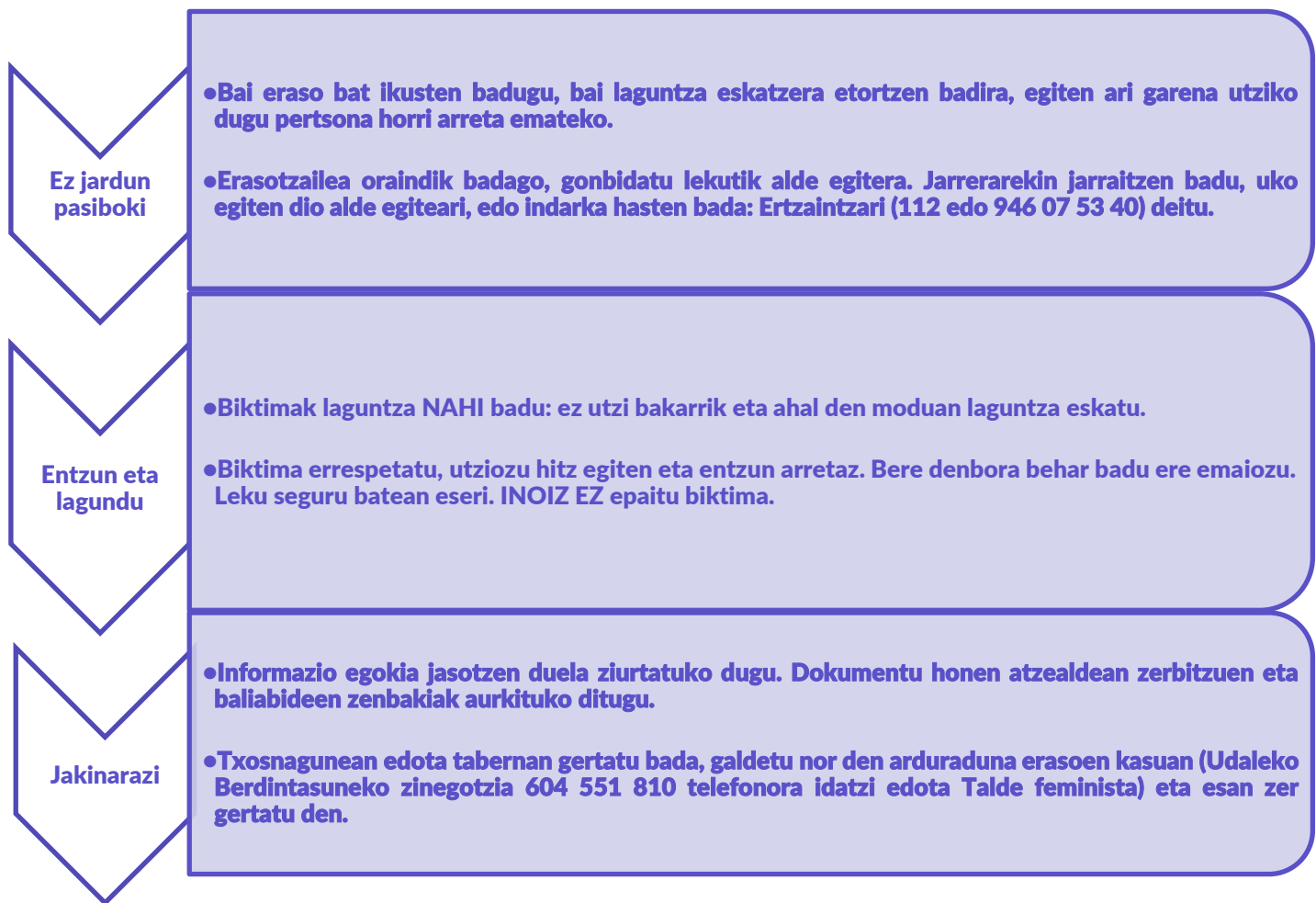
Galdera hauei baietz erantzun badiegu, indarkeria egoera bizi izan dugula aitortu beharko genuke. Hori horrela izanda, laguntza nahi izatekotan, dokumentu honen bukaeran dauden baliabideen orrian kontaktu ezberdinen arreta jaso dezakegu. Are gehiago, protokoloa eta erantzun publikoa aktibatu nahi izanez gero, Berdintasun Zinegotziaren kontaktua eskura dago ere; edota SATEVI, indarkeria matxista jasaten duten Euskadiko emakumeentzako arreta zerbitzura deitu. Dena den, arrisku larria dagoen egoeretan, zalantzarik gabe deitu SOS DEIAK 112ra.

Hurrengo eskeman eraso baten aurrean jarduteko gida erraza ikus dezakegu:

6. Jai eremuetan jarduteko prozedurak

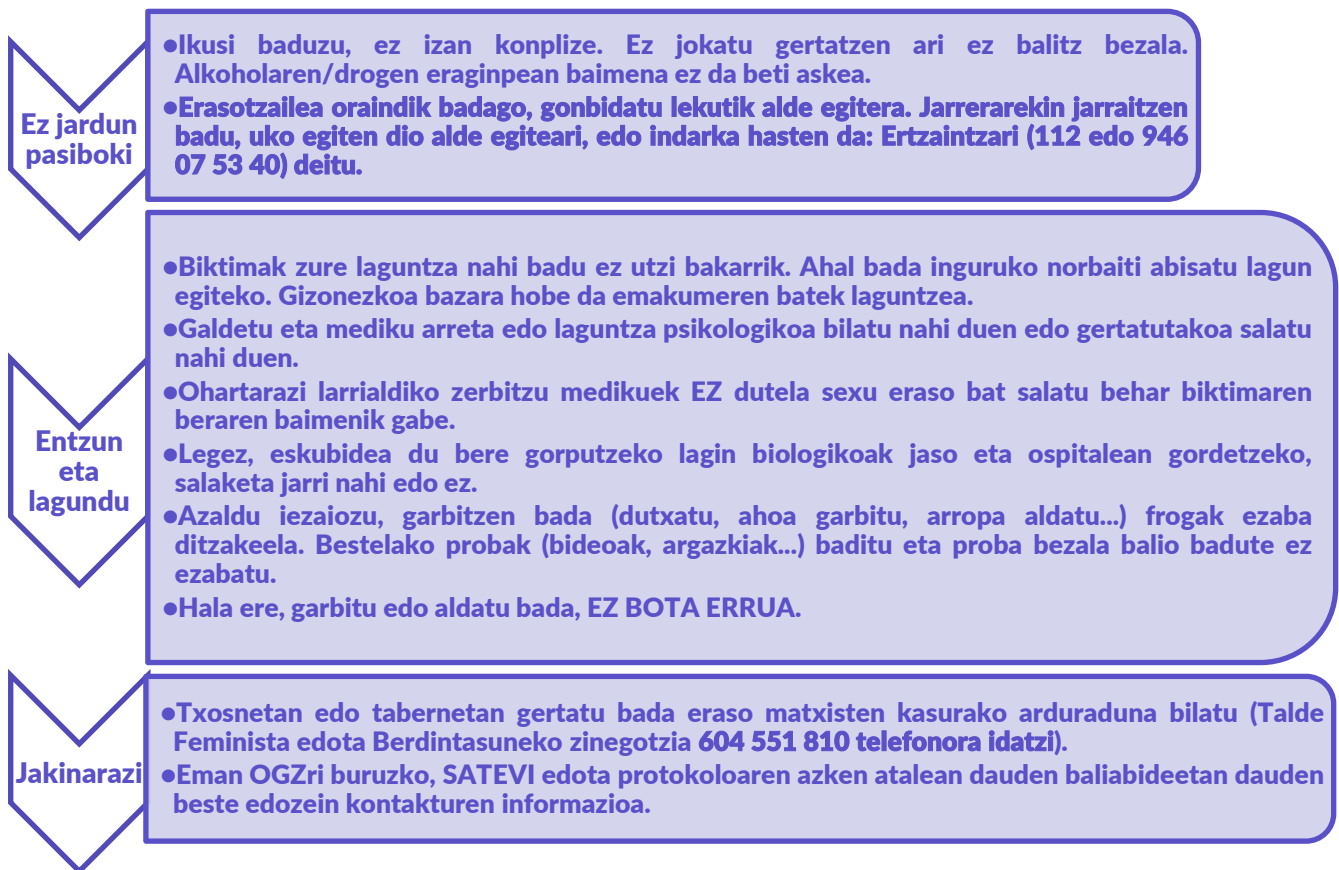
6.1. Indarkeria egoera

Biktimak laguntzarik nahi EZ badu, ahal bada, inguruko norbaiti abisatu, bakarrik gera ez dadin. Norbaiti deitu aurretik, biktimarekin kontrastatu, eta azaldu garrantzitsua dela bakarrik ez geratzea. Bere inguruneari arreta baliabideen berri eman. Azaldu laguntza eskatzeko eskubidea dutela. Joateko orduan, ziurtatu biktima laguntza duela, nahi duen guztietan.

Biktima erantzuteko moduan ez badago, ez utzi bakarrik eta ahal bada inguruko norbaiti abisatu. Zaurituta badago deitu 112ra. Bilatu leku lasai bat zain zaudeten bitartean.

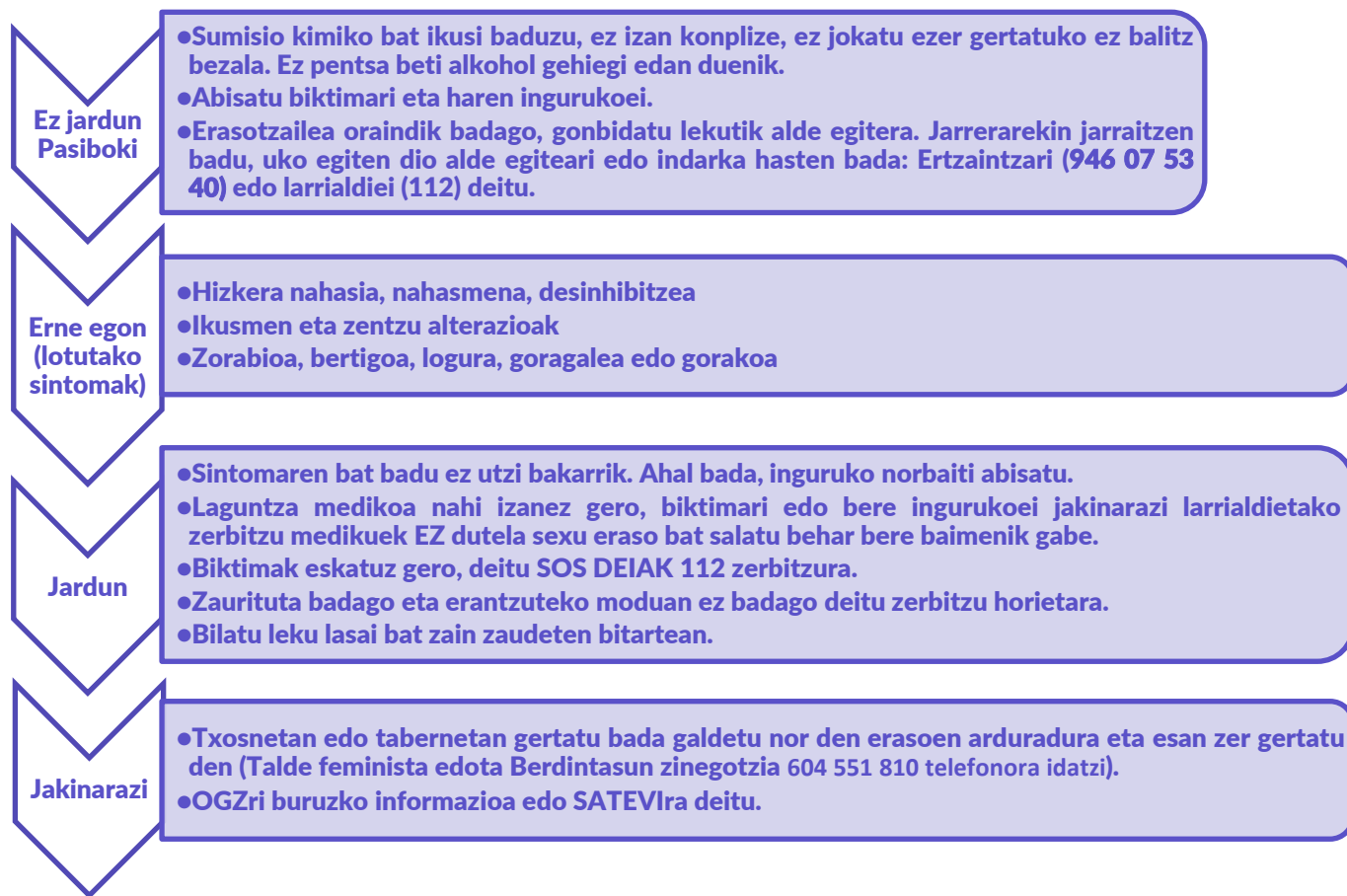
6.2. Sexu eraso egoera

Biktimak zure laguntza nahi EZ badu, saiatu bere inguruko norbait aurkitzen bakarrik gera ez dadin. Berak nahi badu, emaiozu arreta eman ahal dion zerbitzuetako informazioa. Azaldu larrialdiko zerbitzuek EZ dutela salaketarik jarri behar bere baimenik gabe. Joateko orduan, ziurtatu biktima seguru dagoela.

Bestetik, erantzuteko moduan EZ badago, ez utzi bakarrik eta ahal bada inguruko norbaiti abisatu. Zaurituta badago deitu SOS DEIAK 112 zerbitzura. Azaldu bere inguruari larrialdiko zerbitzu medikuek EZ dutela salaketarik jarri behar biktimaren baimenik gabe. Bilatu leku lasai bat zain zaudeten bitartean.

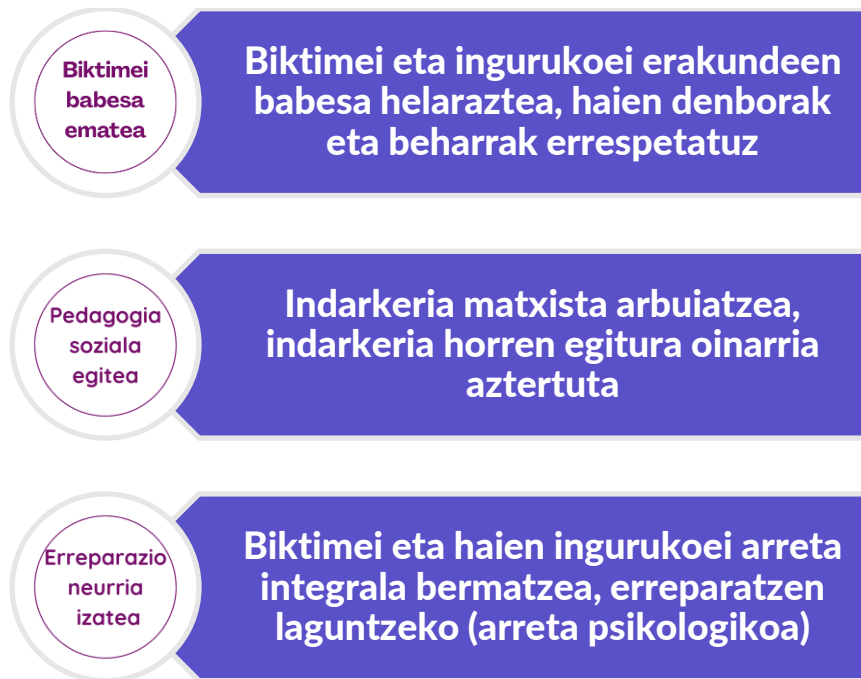
6.3. Mendekotasun kimikoaren susmoa edo baieztapena (sexu eraso egoeran)

Alkohol edo droga gehiegi hartu dituela uste baduzu ere, ez da arriskua baztertu behar, batez ere berak edo bere inguruneak ez badu onartzen kontsumitu duenaren eta bere egoeraren arteko proportzioa.

7. Erantzun publikoa

Usansoloko Udalak bere gain hartzen du jaien testuinguruan ezagutzen diren indarkeria matxista guztiak publikoki arbuiatzeko beharrezkoak diren adierazpen eta ekintza publikoak bultzatzeko erantzukizuna. Alde horretatik, jai eta aisialdi-testuinguruak dituen ezaugarriak direla eta, urtean zehar ezagutzen diren kasuetan aktiba litekeenaz bestelako erantzun publiko bat behar du, honako helburu hauetan oinarrituta:

Gaitzespen eta erabaki ekintza horiek proportzionalki egingo dira, erantzuna osatzeko jarraibide hauek kontuan hartuta:

- Gertakariak testuinguruan kokatu behar dira, ez kasu isolatu gisa aurkeztuz, baizik eta indarkeria matxistak justifikaziorik gabe normalizatzearen ondorio gisa.
- Indarkeriak biktimengan duen eragina nabarmentzea eta biktima pasiboaren edota otzanaren estereotipoa haustea, gizarteak onartutako prototipoa zalantzan jarritz.
- Uneoro biktimen eta haien ingurunearen intimitatea errespetatzea.

7.1. Erabakiak nola hartu

Biktimak hala nahi duenean aktibatuko da. Ez badu inolako erantzunik aktibatu nahi, errespetatu egingo da. Erantzunen bat zabalduz gero, biktimaren ezezkoa kontuan hartuta egingo da, eta biktimaren intimitatea arriskuan jartzen ez duten erantzunak planteatuko dira.

EZ da aktibatuko biktima edo erasotzailea adingabeak badira. Adingabeen interes gorena babestearen garrantzia azalduko da. Gainera, arreta bermatuko zaio. Adingabeen ingurunearekin lan pedagogikoa egitea planteatu ahal izango da.

Heriotza eragin duten erasoetan, familiak erabakiko du Eusko Jaurlaritzak protokoloan jasotako erantzunaren osagarri bat egin nahi duen.

7.2. Esku hartzen duten agenteak

Erasoren bat gertatu dela jakiten denean, Alkatetzak eta Berdintasun zinegotziak osatutako premiazko batzordea 24 orduko epean bilduko da, nola jokatu erabakitzeko. Gertatutakoari buruzko ahalik eta informazio gehien bilduko da, egoeraren argazki zehatza izateko.

Ondoren, Usansoloko Talde Feministarekin koordinatuko da eta protokoloa aktibatzea baloratuko da. Protokoloa aktibatzean, bilera bat deituko da Batzorde Mistoarekin erantzun bakar eta eraginkorra ezartzeko. Erasotzailearen aurrean jarduteko Batzorde Mistoa parte hartzeko eta kontsultarako gunea da, eta honako hauek osatzen dute:

- Usansoloko Talde Feminista
- Mirari Emakume Taldea
- UJABA (jaietan erasoak gertatu bada)
- Lamintxu Gazte Asanblada (jaietan erasoak gertatu bada)
- Txosnagunea (jaietan erasoak gertatu bada)
- Berdintasun saileko zinegotzia
- Jaiei saileko zinegotzia (jaietan erasoak gertatu bada)
- Alkatetza
- Libreki parte hartzen duten herritarrak

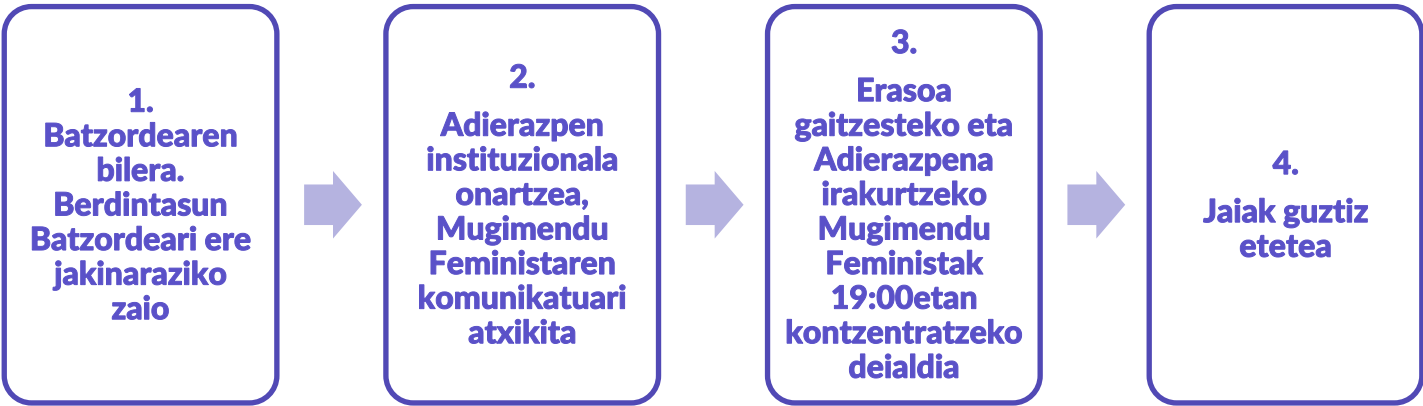
Ostalaritzarekin harremana izatea garrantzitsua da ere, jai giroaren barne dauden guneak baitira, eta, aldi berean, erasoak gertatzeko puntu beroak ere. Protokoloaren lehenengo saiakera honetan erabaki da Usansoloko ostalaritza puntu ezberdinetako pertsonekin momentuz ez osatzea batzorde misto hau, izan ere, Usansoloko tabernek ez dute talde bateratu bat sortuta

eta honek komunikazioa galarazten du. Beraz, Ostalaritzaren parte hartzea aurrerago planteatu daiteke batzorde honetan. Bitartean, protokoloa euren eskura egongo da.

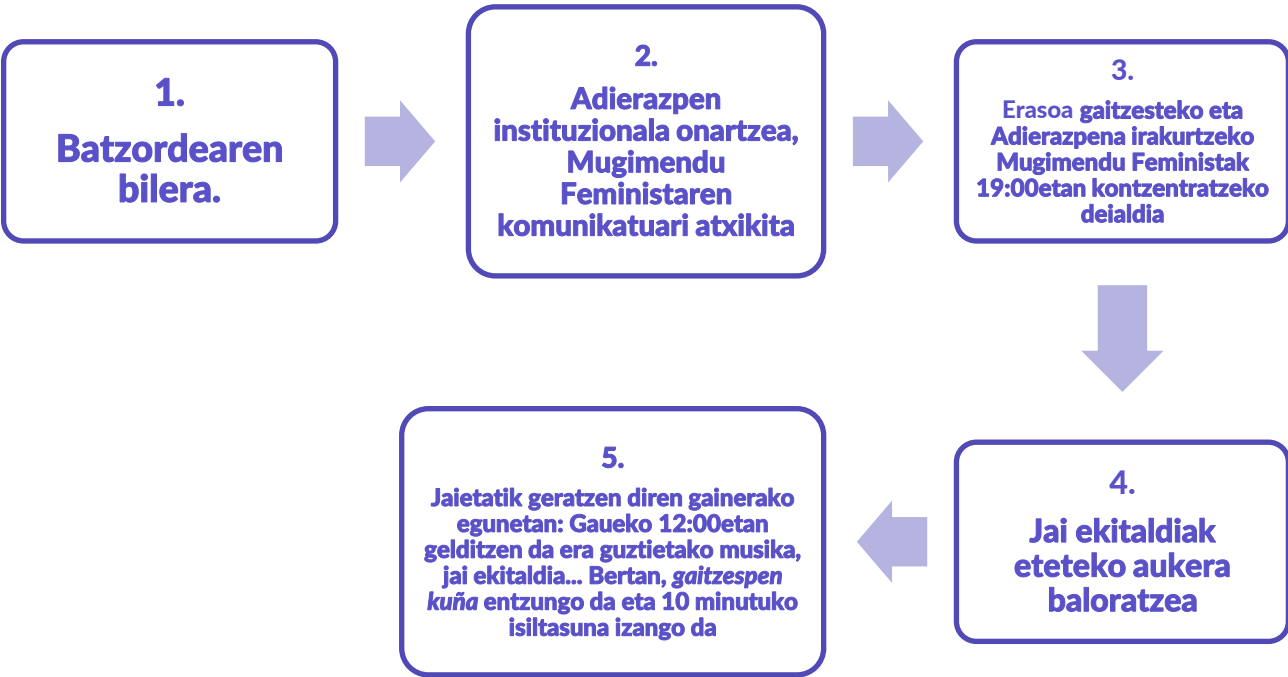
7.3. Jai giroko erantzun publikorako prozedura

Premiazko bileraren ondoren, eta Talde Feministarekin protokoloa aktibatzea adostu ondoren, Talde ezberdinen bozeramaileen Batzordearen bilera egingo da. Erantzun publikoa jakinarazteko eta koordinatzeko prozedurak honako ekintza espezifiko hauek izango ditu:

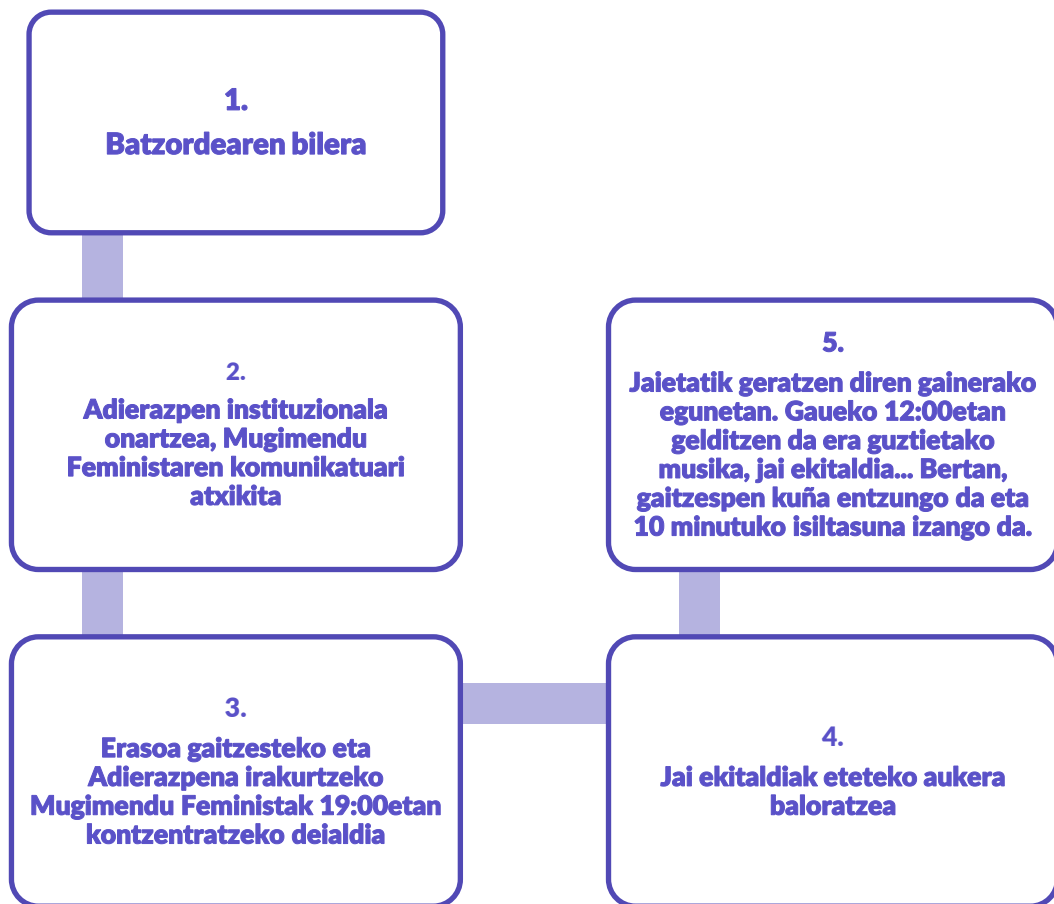
Heriotza dakarren erasoa genero indarkeriako kasuetan (emakumeak eta haien seme alabak), LGBTBIQA+ kolektiboari eta sexu erasoak

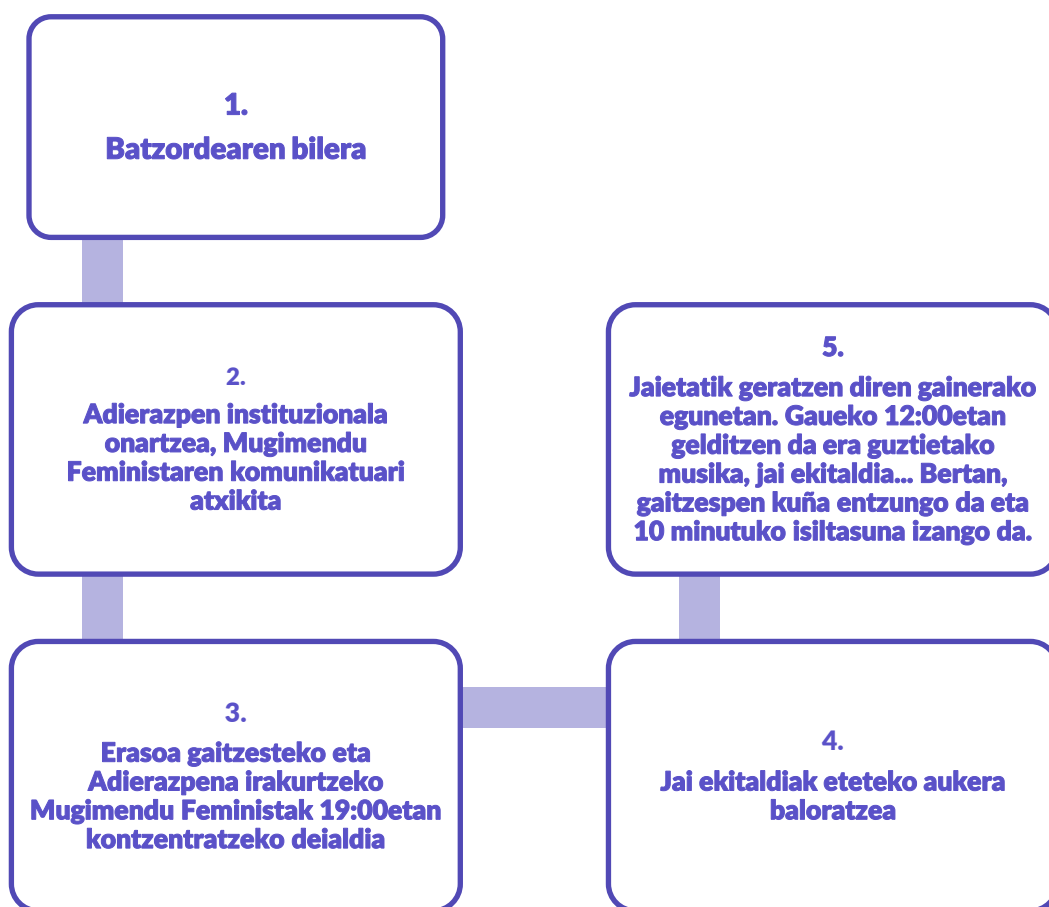
Sexu erasoa, genero indarkeriagatiko erasoa, LGBTBIQA+ kolektiboaren aurkako erasoa

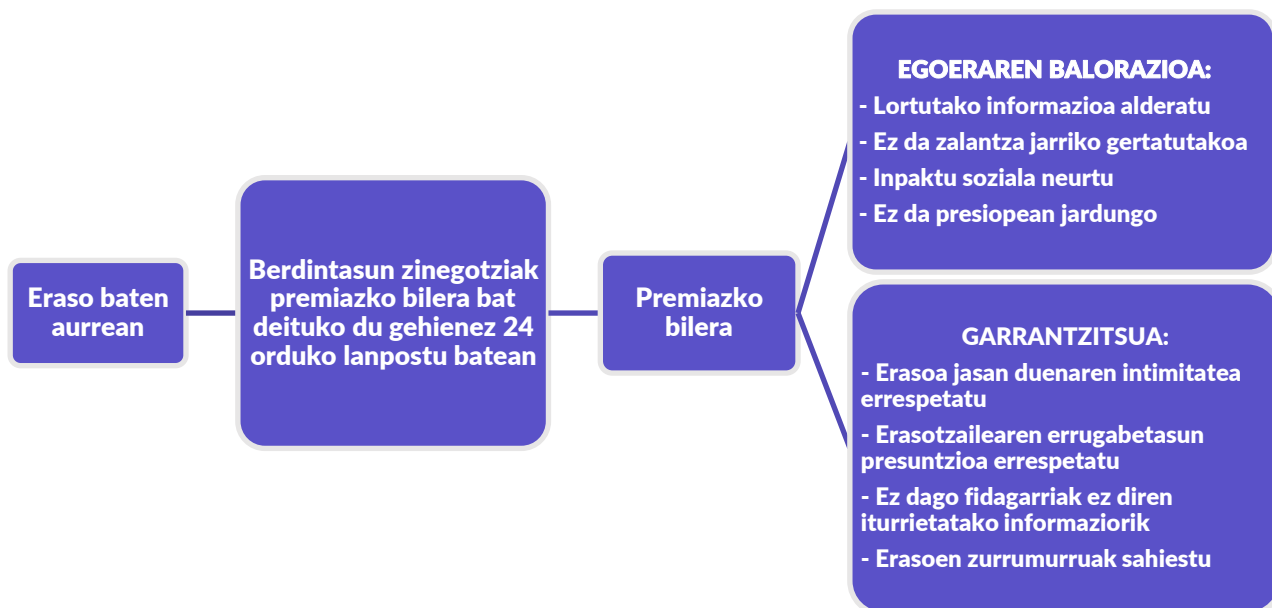
Sexu erasoko saiakera

Genero indarkeriako erasoak, espazio publikoetan egindakoak eta beste pertsona batzuek ikusitakoak.

Erasoei erantzuteko, oro har, hurrengo sarrera puntu garrantzitsuak hartuko dira kontuan:

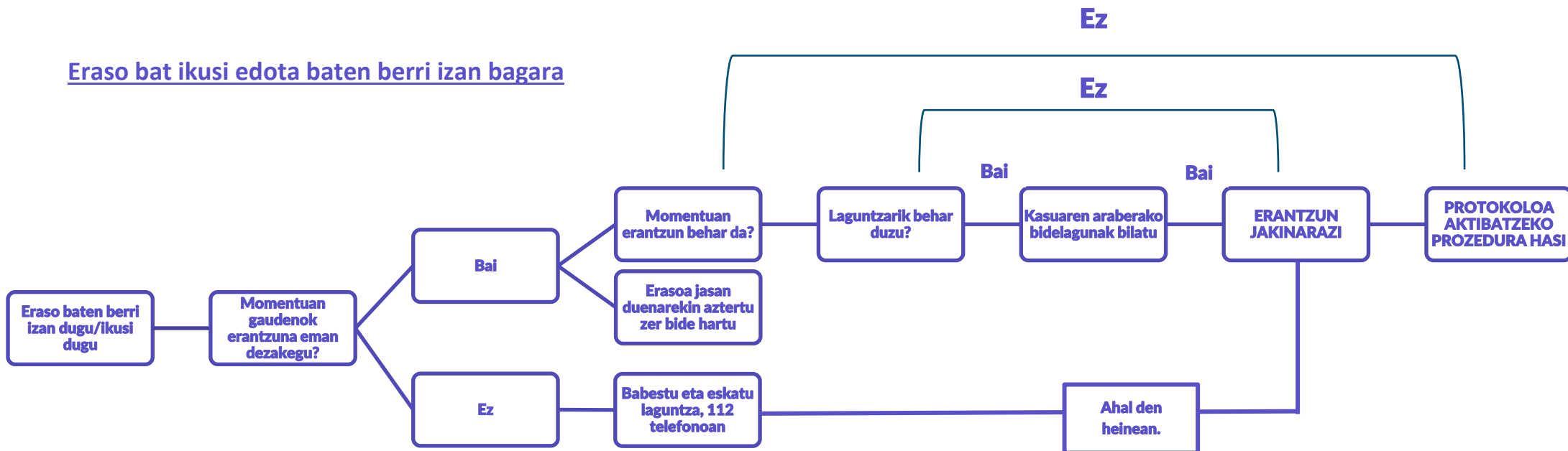
Erantzuteko ekintzak	Deskribapena
Koordinazioa	Sortutako WhatsApp taldearen bidez (Erantzunak emateko batzorde mistoa), erantzun ekintzak ere koordinatuko dira. Eragile bakoitzeko arduradun/bozeramaile 1 edo 2 izendatzea, protokoloa aktibatzearen aurreko koordinazioaren parte izateko.
Iragarkiak	Eraso matxista baten aurrean iragarki espezifikoak prestatzea. Txosnei eta tabernei emango zaizkie.
Mobilizazioa	Mobilizatzeko deialdia, betiere biktimak berak eta, hala badagokio, haren senideek baimena ematen badute. Ordutegia 19:00etan izango da. Mobilizazioak irautean duen bitartean, jai jarduera guztiak geldiaraziko dira, gertatutako erasoaren gaitzespen gisa.
Komunikatua	Mugimendu Feministak komunikatua egingo du, eta Udala bera eta udalerriko beste agente batzuk atxikituko dira. Komunikatua irakurtzea: mobilizazioa amaitzean irakurriko da. Mugimendu feministak irakurriko du.

8. Baliabideak

- **Berdintasun zinegotzia.** Berdintasun Saila arduratzen da emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasun eraginkorraren alde lan egiteaz. Bere funtzioa toki-eremuan berdintasun-politikak sustatzea eta gauzatzea da, gainerako udal-sailekin eta tokiko beste eragile batzuekin lankidetzan: mugimendu feminista, emakumeen elkarteak, komunikabideak, gizarte-mugimenduak, etab.
 - Leire Arana Ojanguren: larana@usansolo.eus , Udaleko telefonoa: 604 551 810.
- **Emakumeei zuzendutako Usansoloko arreta psikologikoa.**
 - Maria Perez : arretapsiko@usansolo.eus
- **Usansoloko Talde Feminista.** Usansoloko emakume feministen sarea.
 - usansolokotaldefeminista@gmail.com
- **SATEVI, Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimenezko Eusko Jaurlaritzako telefono bidezko arreta-zerbitzua.** 365 egunez, 24 ordu. 51 hizkuntzetan artatzen dute.
 - Telefonoa: 900 840 111
- **Arreta soziojuridikoko zerbitzua (Clara Campoamor elkarteak).** Tratu txarren edo sexu-askatasunaren aurkako biktimei zuzendua, tratu txarren eta sexu-erasoen ondoriozko gatazkak prebenitzeko eta arintzeko, laguntza soziojuridikoko zerbitzu bat emanez.
 - Telefonoa: 944 23 91 55
- **Oinarrizko gizarte zerbitzuak (OGZ).**
 - Telefonoa: 945 891 161
- **Berdindu - LGTBIQA+ pertsonentzako informazio eta arreta zerbitzua.**
 - Telefonoa: 945 029 079/ 617 810 471
- **Galdakaoko Ertzaintzako komisaria.**
 - Zabalea Kalea, 23-25, 48960 Galdakao, Bizkaia. Telefonoa: 946 07 53 40
- **Larrialdiak: 112**

9. Eranskinak – Gida azkarrak

Eraso bat ikusi edota baten berri izan bagara

ERASOEN AURKAKO
PROZEDIMENDU
OROKORRA:

